



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **B. A. A. A.-W.**, zastoupený Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 834/8, Brno, proti žalovanému: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 6. 2015, č. j. MV-165178-4/SO-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 13. 2. 2017, č. j. 29 A 109/2015 – 41,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Následující skutkové okolnosti a průběh správního řízení plynou ze správního spisu a nejsou mezi účastníky řízení sporné. Žalobci byl povolen dlouhodobý pobyt za účelem studia s platností od 1. 9. 2010 do 31. 8. 2011. Dne 16. 8. 2011 podal žádost o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu podle § 45 odst. 1 č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (zákon o pobytu cizinců), za účelem podnikání – OSVČ; tato žádost byla dne 19. 3. 2013 zamítnuta. Proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti podal žalobce včasné odvolání, které bylo dne 25. 6. 2014 zamítnuto. Rozhodnutí o odvolání nabylo právní moci dne 30. 6. 2014.

[2] Dne 21. 7. 2014 žalobce podal u správního orgánu prvního stupně žádost o vydání zaměstnanecké karty podle § 42g zákona o pobytu cizinců. Správní orgán prvního stupně podle § 169 odst. 8 písm. c) zákona o pobytu cizinců správní řízení o žádosti o vydání zaměstnanecké karty zastavil. Učinil tak z důvodu, že žalobce v době podání žádosti nepobýval na území České republiky na základě žádného pobytového oprávnění. Podle § 42g odst. 5 zákona o pobytu cizinců se žádost o vydání zaměstnanecké karty podává na zastupitelském úřadu; pouze v průběhu pobytu na území na základě vízu a k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu vydanému za jiným účelem může cizinec žádost o vydání zaměstnanecké karty podat ministerstvu.

[3] V záhlaví uvedeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce.

II. Žaloba a rozsudek krajského soudu

[4] Žalobce rozhodnutí žalovaného napadl žalobou u krajského soudu. Měl za to, že v době podání žádosti pobýval na území České republiky na základě tzv. fikce oprávněného pobytu dle § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Dne 8. 7. 2014 (tedy před podáním žádosti o zaměstnaneckou kartu) totiž podal žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Jelikož právní moc usnesení o zastavení řízení zahájeném touto žádostí nastala až dne 28. 7. 2014, tedy po dni podání žádosti o zaměstnaneckou kartu, tak žalobce žádost o zaměstnaneckou kartu podával v době, ve které mu svědčila fikce oprávněného pobytu.

[5] Krajský soud žalobu zamítl. Jako jádro sporu označil otázku, zda žalobce v době podání žádosti pobýval na území České republiky na základě platného pobytového oprávnění či nikoliv, tedy zda byly či nebyly splněny podmínky pro zastavení řízení podle § 169 odst. 8 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Ještě specifičtější šlo o to, zda mu v den 21. 7. 2014, kdy žalobce podal žádost o zaměstnaneckou kartu, svědčila fikce oprávněného pobytu.

[6] Podle krajského soudu žalobci v tento okamžik fikce oprávněného pobytu nesvědčila.

[7] V souladu s § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je cizinec povinen podat žádost o povolení k dlouhodobému pobytu nejdříve 90 a nejpozději 14 dnů před uplynutím platnosti víza k pobytu nad 90 dnů. V druhém odstavci téhož ustanovení zákon stanoví fikci oprávněného pobytu: pokud doba platnosti víza k pobytu nad 90 dnů uplyne před rozhodnutím žádosti o povolení dlouhodobého pobytu, ačkoliv žádost byla podána ve lhůtě podle odstavce 1, považuje se vízum za platné do doby nabytí právní moci rozhodnutí o podané žádosti. Judikatura správních soudů dovodila, že se předmětné ustanovení analogicky uplatní i v případě žadatele, který na území České republiky pobývá na základě povolení k dlouhodobému pobytu, což je i případ žalobce (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2011, č. j. 7 As 96/2011 – 73).

[8] Podle krajského soudu fikce oprávněného pobytu na území žalobci svědčila v důsledku podání žádosti o vydání povolení dlouhodobého pobytu dle § 45 odst. 1 zákona

o pobytu cizinců ze dne 16. 8. 2011, a to do 30. 6. 2014, kdy nabylo právní moci rozhodnutí vydané v tomto řízení (rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 6. 2014). Ke dni podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty (tj. k 21. 7. 2014) ale již žalobce na území nepobýval na základě žádného pobytového oprávnění, ani mu nesvědčila fikce oprávněného pobytu ve smyslu § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců.

[9] Podle krajského soudu podání žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu ze dne 8. 7. 2014 žalobci nemohlo založit novou fikci oprávněného pobytu dle § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, a to ani tehdy, pokud by žádost podal v době běžící fikce původního povoleného pobytového oprávnění (tj. v době do 30. 6. 2014).

[10] Krajský soud citoval rozsudek ze dne 28. 8. 2015, č. j. 5 Azs 98/2015 - 32, ve kterém Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že „*tzv. fikce oprávněného pobytu podle ust. § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců se vztahuje výlučně na případy, kdy žadatel podá žádost o povolení k dlouhodobému pobytu před uplynutím doby platnosti víza k pobytu nad 90 dnů. Tato fikce je tedy spojena jen s případy, kdy žadateli již byl pobyt na území České republiky povolen na základě víza k pobytu nad 90 dnů a ve stanovené době si žadatel požádá o povolení k dlouhodobému pobytu.*“ Fikce oprávněného pobytu podle tohoto ustanovení naopak „*nemůže nastat na základě podání další žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu (popř. změny jeho účelu) v případech, kdy cizinci již svědčí jen fikce pobytu dle § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců na území České republiky.*“ Opačný závěr by totiž vedl „*ke zcela absurdním důsledkům, kdy by na základě opakovaného a účelového podávání žádostí docházelo k nikdy nekončícímu řetězení fikcí povoleného pobytu podle § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců.*“

[11] Z tohoto důvodu správní řízení o žádosti ze dne 8. 7. 2014 nezakládá žalobci nárok na pobyt na území České republiky na základě fikce oprávněného pobytu § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Okamžik doručení usnesení o zastavení řízení o žádosti ze dne 8. 7. 2014 a následné nabytí právní moci tohoto usnesení je proto pro řízení v nyní projednávané věci irrelevantní.

[12] Na závěr soud uvedl, že při přezkoumání napadeného rozhodnutí vycházel v souladu s § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.), ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. K prolomení tohoto principu jej nemohla vést ani skutečnost, že rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 22. 9. 2016, č. j. 32 A 68/2014 - 44, bylo k žalobě žalobce zrušeno výše uvedené rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 6. 2014 o zamítnutí povolení k dlouhodobému pobytu (tedy rozhodnutí o zamítnutí původní žádosti o prodloužení trvalého pobytu podané dne 16. 8. 2011). Ačkoli nyní napadené rozhodnutí navazuje na důsledky vyplývající ze zrušeného rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 6. 2014, odstranění tohoto rozhodnutí nemůže dle krajského soudu nic změnit na právní pozici žalobce a na tom, že žádost ze dne 21. 7. 2014 podal žalobce v době, kdy již nebyla dána fikce oprávněného pobytu podle § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců.

III. Kasační stížnost a její posouzení Nejvyšším správním soudem

[13] Žalobce (stěžovatel) napadl rozhodnutí krajského soudu kasační stížností. V ní uvádí jedinou námitku, a to nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí krajského soudu pro jeho rozpornost. Krajský soud totiž na jedné straně uvádí, že fikce oprávněného pobytu stěžovateli v době podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty dne 21. 7. 2014 nesvědčila, neboť předtím dne 30. 6. 2014 nabylo právní moci rozhodnutí vydané v řízení, od jehož průběhu se fikce odvíjela (bod 17 rozhodnutí krajského soudu, rekapitulovaný v bodě 8 výše); na druhou stranu krajský soud uvedl, že uvedené rozhodnutí bylo zrušeno rozsudkem krajského soudu ze dne 22. 9. 2016 (bod 26 rozhodnutí krajského soudu, rekapitulovaný v bodě 12 výše). Podle stěžovatele jedním z právních následků zrušení rozhodnutí ze dne 25. 6. 2014 rozhodnutím krajského soudu je, že řízení o jeho žádosti z roku 2011 stále probíhá a on se proto nepřetržitě až do současnosti nachází ve fikci oprávněného pobytu.

[14] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[15] Kasační stížnost je projednatelná. Po jejím posouzení soud dospěl k závěru, že není důvodná.

[16] Rozhodnutí krajského soudu je přezkoumatelné. Citované dva odstavce spolu nejsou v rozporu.

[17] Mimo výše citovaný § 47 odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců jsou pro pochopení názoru krajského soudu relevantní jím citovaný § 75 odst. 1 a § 73 odst. 1 s. ř. s. Podle prvně uvedeného ustanovení „[p]ři přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu“. Podle druhého ustanovení pak platí, že „[p]odání žaloby nemá odkladný účinek, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak“.

[18] Krajský soud rozhodl nejen bezrozporně a srozumitelně, ale i v souladu s výše citovanými ustanoveními zákona o pobytu cizinců a soudním řádem správním. Fikce oprávněného pobytu se dle zákona výslovně uplatní v pouze v situaci, kdy není o žádosti o povolení dlouhodobého pobytu pravomocně správním orgánem rozhodnuto. *A contrario*, je-li o takové žádosti správním orgánem již pravomocně rozhodnuto, fikce oprávněného pobytu se neuplatní. Zákon tak výslovně fikci váže na existenci rozhodnutí správního orgánu v řízení o povolení dlouhodobého pobytu v právní moci, nikoliv na rozhodnutí o žalobě nebo o kasační stížnosti proti takovému pravomocnému rozhodnutí.

[19] Zároveň podle konstrukce správního přezkumu soudy přezkoumávají pravomocná rozhodnutí správních orgánů podle právního a skutkového stavu v okamžiku vydání napadeného správního rozhodnutí. Žaloba proti rozhodnutí správního orgánu přitom nemá odkladný účinek, pokud jí ho soud nepřizná, nebo pokud tak nestanoví zvláštní zákon.

[20] V projednávané věci přitom žaloba proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti dle § 45 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nemá odkladný účinek. Stejně tak za spisu neplyne, že by žalobě ve věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 32 A 68/2014 byl přiznán odkladný účinek, nic podobného stěžovatel ani netvrdí.

[21] Krajský soud proto měl za to, že v době rozhodnutí žalovaného o zamítnutí žádosti o zaměstnaneckou kartu – tedy době, která je pro posouzení zákonnosti vydaného rozhodnutí žalovaného rozhodná – stěžovatelovo řízení o dlouhodobém pobytu bylo pravomocně ukončeno rozhodnutím ze dne 25. 6. 2014. Stěžovateli v tento okamžik fikce oprávněného pobytu nesvědčila. Správní orgán proto řízení o jeho žádosti správně zastavil. Jednalo se totiž o řízení žádosti o povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu podané na území České republiky, ač k podání žádosti na území České republiky stěžovatel nebyl oprávněn [srov. § 169 odst. 8 písm. c) zákona o pobytu cizinců].

[22] Z uvedeného je zřejmé, že závěry krajského soudu o tom, že ač rozhodnutí ze dne 25. 6. 2014 krajský soud v jiném řízení zrušil, tak napadené rozhodnutí žalovaného ob stojí, nejsou rozporné. Naopak se jednalo o konzistentní argumentační linii podporující jednoznačně vyjádřený právní názor.

IV. Závěr a náklady řízení

[23] Nejvyšší správní soud proto ze všech výše uvedených důvodů podle § 110 odst. 1 s. ř. s., poslední věty, zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou.

[24] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. května 2017

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu